

könyv
könyvtár
könyvtáros

2001
június

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

---

10. évfolyam 6. szám

2001. június

Tartalom

Könyvtárpolitika

Együttműködés a képzés fejlesztéséért a könyvtári rendszer korszakváltásában	3
A VIII. Nemzetközi Könyvfesztivál Könyvtáros Klub programjáról	9
Bánhegyi B. Miksa: A bencés monostorok olvasáskultúrája a középkorban	12

Fórum

Szili Erika: Tapasztalataim a MIT-HOL működésével kapcsolatban	17
Az ETO-korszerűsítés hírei	23

Műhelykérdések

Kocsy Anikó: Az a szépséges időszaki sajtó!	25
Kozmáné Sike Emese: Könyvtárosok a változás viharában	36
Iszály György Barna: Elektronikus könyvtár: jövő vagy már jelen!?	47

Extra Hungariam

Pátrovics Péter: Grazi leporelló	51
---	----

História

Ódorné Gracza Tünde: A könyvtáralapító Pekár Mihály	55
--	----

Könyv

Kultúrmenedzsment	58
-------------------------	----

From the contents

Co-operation for developing library education in a changing environment (3);
The programme of the Librarian Club at the 8th International Book Festival (9);
Miksa Bánhegyi: The Benedictine reading culture (12)

Cikkeink szerzői

Bánhegyi B. Miksa OSB, a Pannonhalmi Apátság könyvtárának vezetője; *Iszály György Barna*, egyetemi hallgató; *Kocsy Anikó*, az OSZK osztályvezető-helyettese; *Kozmáné Sike Emese*, a Debreceni Egyetem tanszéki könyvtárosa; *Ódorné Gracza Tünde*, a PTE OEC Könyvtárának igazgatója; *Pátrovics Péter*, az ELTE oktatója; *Szili Erika*, a Zalaegerszegi Megyei Könyvtár munkatársa

Szerkesztőbizottság:

Biczák Péter (elnök)

**Borostyániné Rákóczi Mária, Kenyéri Kornélia,
Poprády Géza, dr. Tóth Elek**

Szerkesztik:

Győri Erzsébet, Sz. Nagy Lajos, Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 224-3791
Közcadja: az Informatikai és Könyvtári Szövetség, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, az Országos Széchényi Könyvtár
Felelős kiadó: **Monok István**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója
Technikai szerkesztő: **Korpás István**
Nyomta az AKAPRINT Nyomdaipari Kft., Budapest
Felelős vezető: **Freier László**
Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív.

Lapunk megjelenését támogatta a
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár
Előfizetési díj 1 évre 3600 forint. Egy szám ára 300 forint
HU-ISSN 1216-6804

Együttműködés a képzés fejlesztéséért a könyvtári rendszer korszakváltásában

A fenti címmel rendezett workshopot a Könyvtári Intézet május 23-án az Országos Széchényi Könyvtár épületében. A rendezvényre a Könyvtári Intézet, illetve az egész workshopot inauguráló, megszervező és levezető KI Oktatási Osztály meghívta az egyetemi és főiskolai könyvtáros tanszékek oktatóit, a Könyvtári Akkreditációs Bizottság tagjait, az IKSZ–MKE oktatási–képzési munkabizottság tagjait, valamint az érdeklődőket. Lehet, voltak talán néhányan, akik úgy vélték, új seprű jól seper, a Könyvtári Intézet, illetve annak Oktatási Osztálya, még inkább talán annak (viszonylag) újdonsült vezetője, *Bartos Éva* netán túlszervezte a dolgot, nem volt ez olyan sürgetően aktuális valami, elég jól működik, működhet a könyvtáros tanszékek közötti kapcsolat önmagában is, „szervező közép” nélkül is. Ha voltak ilyenek, pillanatok alatt kiderült, hogy súlyosan, szinte tragikusan súlyosan tévedtek. Az összejövetelt a legnagyobb lelkesedés és hála hangján köszöntötték, köszönték és ünnepelték a résztvevők. Nem a mindenkor szokásos obligát köszönetmondások hangzottak el – szó szerint – *minden* előadó, hozzászóló, megnyilvánuló szájából, hanem annak felelősségtől áthatott (és néha pátosztól sem visszariadó) hangsúlyozása, hogy erre az összejövetelre, workshopra égetően szükség volt, sőt van és lesz is. Legyen ez az alkalom az első a remélhetőleg öt gyorsan és sűrű rendszerességgel követők sorában. Nem kevesen nevezték ezt az alkalmat mérőöldkőnek, úttörő jellegűnek, jelentőségét eléggé túl nem becsülhetőnek.

A workshop műsora a meghívó szerint alakult, ez pedig azt irányozta elő, hogy elsősül a tanszékek képviselői rövid beszámolókat tartanak arról, hogyan változott a könyvtárosképzés és a tananyag az új jogszabályok és az új könyvtári fejlesztések következtében, ezt követően pedig a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Könyvtári Osztályának vezetője, *Skaliczki Judit* tart előadást *A hazai könyvtárügy fejlesztési trendjei* címmel, *Kenyéri Katalin*, a NKÖM tanácsosa, a Könyvtári Osztály munkatársa pedig a *A könyvtári jogalkotás új korszakának helyzete és feladatai* címmel adja elő expozéját. Tán mondanom sem kell, hogy a műsor maga is kitörő lelkesedéssel üdvözöltetett, legnyomatékosabban talán *Sebestyén György* (ELTE könyvtártanszék) hangsúlyozta, hogy a minisztérium Könyvtári Osztályával, annak vezetőjével nagyon is fontos kapcsolatot tartaniuk a felsőfokú könyvtárosképzés képviselőinek. Többen is nyomatékosították, hogy – már csak a könyvtárosképzés speciális kívánalmai és helyzete okán is – szükség tudni és recenszen számon tartani a könyvtárügy stratégiai változásait, fejlesztési koncepcióit és projektjeit, és legjobb erről első kézből, a leghivatottétól értesülni. De maga *Skaliczki Judit* is többszörös köszönetet mondott a workshop megrendezéséért, összehozásáért a Könyvtári Intézetnek, részletesen is taglalva, hogy a könyvtárügy felelős vezetőinek is hány szállal kell kötődniük az egyik legfonto-

sabb terrén, a képzés és továbbképzés szakembereinek közösségeihez. Az osztályvezető asszony is úgy gondolta, hogy további rendezvényeknek kell mindenképp követniük az elsőt, hisz a témák, problémák, közös megoldani- és megbeszélőnivalók száma légió. Hogy mennyire igaza volt, igazolta a műsor – igen hamar nyilvánvalóvá váló, ám éppen nem bánatra okot adó – felborulása. Tíz-tíz percet szánt ugyanis a rendezvény szervezője, Bartos Éva a tanszékek képviselőinek előadásaira, és jóllehet nem minden tanszék képviselője jelenhetett meg (azért igen sokan ott voltak és aktívan részt vettek a konferencián), a tíz percet senki sem tudta tartani. (Egyedül Sebestyén György tartotta be azt előírás szerűen, később azonban, látva a többiek nemcsak szöbbségét, maga is kiegészítő hozzászólásra kényszerült.) Nem is lehetett tartani ezt a kicsinyke időt, hiszen – a Shakespeare-i angolnákhöz hasonlóan – probléma probléma után merült fel, legalább jelzésükre mindenképp szükség volt, és ez bizony időigénnyel járt. El is maradt tehát Kenyéri Katalin expozejá, csak azért nem mindenki bánatára, mert biztos ígérlet született, a következő workshop alkalmával el fog hangzani.

A rendezvény tehát lényegében két részből állt, a tanszékek képviselőinek (*Pál-völgyi Mihály*, Berzsenyi Dániel Főiskola; *Bényei Miklós*, Debreceni Egyetem; *Sebestyén György*, ELTE; *Ládi László*, ELTE Tanárképző Főiskolai Kar; *Tóvári Judit*, Esterházy Károly Főiskola; *Sonnevend Péter*, Kaposvári Egyetem Főiskolai Kara; *Goda Éva*, Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola; *Szerafinné Szabolcsi Ágnes*, Nyíregyházi Főiskola; *Baráthné Hajdu Ágnes*, Szegedi Tudományegyetem Főiskolai Kara; *Bakonyi Géza*, Szegedi Tudományegyetem) problémaszálazásaiból és Skaliczki Judit előadásából, no meg természetesen az e két részt követő-folytató vitából, hozzászólásokból.

Előjáróban Bartos Éva igen pontosan meghatározta, miről is lesz szó és miért. Szólt arról, hogy a közelmúltban megújult, újjászervezett Könyvtári Intézet a stratégiai tervében kulcsfeladatnak jelölte meg a képzést. Részben maga is folytat közvetlen alap- és továbbképző tevékenységet, de talán ennél is fontosabb, hogy szeretné megtalálni azt a speciális szerepkört, melynek tartalma egyfajta koordináció lehetne a képzési rendszer különböző elemei között, egyfajta oda-visszaközvetítő szerep a könyvtáros szakma és a képzőhelyek között, továbbá orientáció a könyvtárosképzésben és -kutatásban fellelhető nemzetközi trendek és a hazai törekvések, irányok között. Azt fejtegette Bartos Éva, hogy a képzésről többféle dimenzióban lehet és kell beszélni (alap- és továbbképzés, iskolarendszeren belüli és azon kívüli, általános és szakirányú képzés stb.), sorra-rendre érdemes és szükséges áttekinteni mindeme dimenziókat, felvázolni azok helyzetét, megismerni problémáit, meghatározni az előre- és továbbmutató irányokat.

A tanszékek képviselőinek előadásaiból persze ki-ki képet kaphatott a csaknem tizenkét (kettő maradt el, a jászberényi kollégának korán kellett távoznia, a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola nem képviseltette magát) felsőoktatási, egyetemi és főiskolai képzési műhely speciális helyzetéről, fejlődésük-alakulásuk jelen fázisának jellemzőiről (például arról, hol hány tanulót okítanak, kik okítják őket, mi a helyzet az oktatók tudományos státusával, ki mikor PhD-zett vagy fog – közelesen – PhD-zni, miként alakulnak a tantárgyak arányai, tartalmi kérdései, hol milyen az infrastruktúra, milyen az eszközigény vagy igénytelenség, milyenek a határokon belüli és kívüli kapcsolatrendszerek, ki mire büszke, ki miért bánatos vagy aggódó stb., stb., stb.). Roppant fontosak voltak ezek az önarcképek, látha-

tóan minden kollégát érdekeltek a talán néha túllontúl is egyedinek tűnő adatok, adalékok is. Kölcsönös drukkk, egymásnak szorítás vagy épp leplezetlen irigység hullámozott a hallgatóság (a többi tanszék képviselője) kebelében (például ez utóbbi akkor, amikor Tóvári Judit az egri főiskola infrastruktúrájának rekordszámba menő architektúrájáról szólt, vagy amikor azt említette, hogy náluk nem szükség a főiskola vezetőit a könyvtárosság, a szakma előnyeiről, fontosságairól győzködni, hisz mind a főigazgató, mind annak helyettese a tanszékről került ki), ám az igazi érdeklődést – egészen természetes ez – az keltette fel, ami a közös vonásokat illette. Nem egy, hanem egy egész sor olyan probléma pertraktáltatott ugyanis, amely egész egyszerűen közösnek, általánosnak tekinthető. Mivel nincs tér arra, hogy valamennyi jelenvolt tanszék problémáját, jelen helyzetét, fejlődési trendjeit áttekintsük, a továbbiakban azokat a legfontosabb problémákat emelnénk ki, amelyek a legtöbbször „visszaköszöttek”, amelyek a leginkább általánosak, és épp ezért a leginkább égetőknek tűntek.

Szinte minden előadó igen alaposan foglalkozott a kreditrendszerrel kapcsolatos anomáliákkal. Legtalálébban talán Bényei Miklós fogalmazta meg, hogy a kreditrendszer bevezetése milyen hátrányokkal járt (persze előnyeit sem vitatta, ám – érthető okokból, a problémákra érzékeny, azok boncolásában járatos történeész szemszögéből is – a punctum salienteket emelte ki). A hallgatók tanulmányainak irányításában, a leendő szakemberek szakmai orientálásában, pontosabban a kreditrendszer miatt ennek az irányításnak, orientálásnak a gyengülésében látta a legfőbb gondot. Az olcsóbb megoldások felé terel a kreditrendszer számos esetben, mint később Ládi László is hangsúlyozta, azt teszi lehetővé, hogy a könnyebb ellenállás irányába induljon el a hallgató, aki azt hiszi, hiheti, hogy jól jár, ha „könnyű”, ha „link” tanegységek felvételével éppúgy elérheti a diplomát, mintha a szakmailag igényesebb utat választaná. Baráthné Hajdu Ágnes ugyan a kreditrendszer rugalmasságában rejlő előnyöket is ecsetelte, arról is szólt, hogy a kreditrendszernek is megvannak a maga „kemény”, „szigorú” korlátai és követelményei (például egyetlen tanegység kihagyása súlyos konzekvenciákkal járhat – mondjuk – a záróvizsga vonatkozásában), ám ugyanő egy még sötétebb lehetőségre is felhívta a figyelmet. A kreditrendszer mögött felsejlő (és már csak a terminológiában is súlyos nehézségeket ígérő-előlegező) egységes tanulmányi rendszerről szólt, éppen nem úgy, mint a jövő zenéjéről. De a kreditrendszer témakörhöz tartozik az is, amiről Ládi László beszélt. A kreditpontok elosztásának, „súlyozásának” a könyvtári szakma szempontjából éppen nem előnyös variációiról van szó, valamint arról, hogy miként keresztezik egymást a kreditpontok és a modulrendszerben felépített tanegységek.

Ugyancsak szinte minden előadó beszélt a szakmai gyakorlatokkal, egyáltalán a könyvtárakkal, könyvtári étellel való kapcsolatok bonyodalmairól. Nem tudható, mondták többen is, hogy valóban gyakorol-e a hallgató azon a helyen, ahová jelentkezik, amely helyet ő maga választott (harcolt ki) magának. A gyakorlat fontossága eléggé nem hangsúlyozható, de nehéz azt megszervezni megfelelő fogadóhelyek (és személyek) hiányában, szűköségében, amely hiányhoz és szűköséghez az is szervesen hozzátartozik, hogy a gyakorlatot vezető könyvtárosoknak megalázóan alacsony (vagy éppen semmi) honoráriumot tud csak a képzőintézmény nyújtani. Bényei Miklós nyomatékozta a leghangsúlyosabban, hogy a gyakorló könyvtár problémáját semmiképp sem szabad levenni a napirendről, sőt.

Baráthné Hajdu Ágnes pedig azt ecsetelte, hogy még a tanulmányi kirándulások megszervezése, lebonyolítása is milyen súlyos, a hallgatók pénztárcáját keményen terhelő gondokat okoz.

Az anyagi gondokkal kapcsolatos, de persze nemcsak anyagi jellegű kérdés a megfelelő infrastruktúra (Eger persze kivétel!) kiépítése illetve – oly igen szükséges – korszerűsítése, cseréje. Egy kivételével (persze Tóvári Juditól van szó) minden előadó szólt arról, hogy technikája elavult, elavulóban van, hogy – ez már nem minden tanszékre jellemző – a könyvtári műhelyeket az egyetemek, főiskolák az eszközigény tekintetében hátrásorolják (hogy aztán mégis tőlük kérjenek kölcsön gépeket minden lehető és lehetetlen alkalommal), hogy a kívánatos szoftverek beszerzése sokszor megvalósíthatatlan vágyálom stb. (Nem ide tartozik szorosán, de általános – és ugyancsak anyagi jellegű – panasz, probléma, hogy a tanszékek többsége a levelezőktől „beszedett” pénzekből gazdálkodik csupán, a költségvetések szinte elhanyagolhatók, ez pedig olyasféle konzekvenciákkal is jár, mint hogy nem, vagy alig valahány folyóirat jár egy-egy tanszékre, hogy nem hívhatók meg jelentős könyvtári szakemberek egy-egy előadásra, hogy takarékoskodni kell a kapcsolatfenntartás okán oly igen szükséges utazásokkal stb.)

A tanszéki akkreditáció kérdésköre is nagy hullámokat kavart a workshop résztvevői körében. Erről a legmélyebb dolgokat Sebestyén György mondotta, de a témát alig valaki hagyta érintetlenül az előadók közül. A probléma lényege, Sebestyén György megfogalmazása szerint az, hogy ellentmondás feszül tudományosság és könyvtáros szakmaiság között. Az akkreditáció tudományos kérdés, az akkreditátoroknak tudományos minősítéssel kell bírniuk (akadémikusnak is kell köztük lenniük), ezek a tudósok azonban – enyhén szólva – nemigen tájékozottak a szakmában. Arról szó sem lehet, mondta Sebestyén György (de mások is), hogy *csak* szakmai (könyvtáros szakmai) akkreditációt követelünk, ez az amúgy sem nagy presztízsű könyvtárosság végső ellehetetlenítését jelentené. Ám – ezt Bényei Miklós hangsúlyozta angolszász példákra utalva – a szakmának *is* köze kell legyen az akkreditációhoz, az nem lehet – akár jószándékú, de mégiscsak és szükségszerűen dilettáns – tudósok dolga. Az optimális persze az lenne, ha a könyvtáros szakma is „kitermelné” a maga akadémikusait, ettől azonban ma még távol állunk. Annál is inkább, mivel nagydoktorit sem lehet csak – ma még – *pur et simple* könyvtári szakból szerezni (bár álcórcásan, mintegy jelmezben azért persze igen).

Talán ezek voltak a leginkább központi témák, de persze szekérderekszámba mérültek fel egyéb megvitatnivalók is. Még csak felsorolásukra sem vállalkozhat e sorok szerzője, mindössze megemlíti a modulok kérdését, a tanszékek külkapcsolatainak összetett problémáit, a felsőoktatási törvény és a könyvtári törvény latens ellentmondásait, valamint még két – talán hosszabban is pertraktálható – dolgot.

Az egyik a könyvtári jogszabályok oktatásának kérdésköre. Ennek szükségességéről nem volt vita, mindenki plauzibilisnek tartotta ezek folyamatos nyomonkövetését és számonkérését (legfeljebb arról eszmélkedtek néhányan, hogy külön tárgyként célszerű-e foglalkozni velük, vagy – tartalmi kritériumok szerint – beépítve a megfelelő tantárgyakba, tanegységekbe), ám – épp a minisztérium igen derekas és örvendetes jogalkotási munkája okán ez a „tárgy” is felvet bizonyos problémákat.

A másik kérdéskör magának a szaknak a megnevezése körül forgott (nem egyszer keserű) levében. A hallgatók nem annyira könyvtárosok szeretnének lenni,

sokkal imponálóbbnak és lukratívabbnak tűnik számukra az informatikus, információ-szakember, információ-s mérnök, információ-s bróker (stb.) megnevezés. És annyiban feltétlenül igazuk van, hogy informatikusokként jobban helyezkedhetnek el, nagyobb pénzeket kaphatnak, presztízsük is növekedne, ráadásul – ma még – a társadalmon kívül a politika is mintha az informatikusságot preferálná (többen szoltak arról, hogy a Széchenyi-tervben szó sincs könyvtárról, információról és a vele kapcsolatos dolgokról annál több). Nos, ez a vitapont volt az, amelyre helyben, azonnal, csattanós válasz érkezett. Az Oktatási Minisztérium képviselőjében jelen lévő főtanácsos asszony, *Téglási Ágnes* közölte a jelenlévőkkel, hogy a legújabb, már elkészült de még nem közzétett jogszabály szerint (a bölcsészképzésről szóló kormányrendeletéről van szó) a szak megnevezése informatikus könyvtáros lesz, a diplomába az fog kerülni, hogy informatikus könyvtáros. Csak Sebestyén György jegyezte meg az általános örömjongás közepette, hogy bár ő maga is évek óta ezért harcolt, az ügyben dokumentumok sokaságát írta alá, azért úgy érzi, hogy a könyvtáros – szak és megnevezés – mégiscsak egy háromezer éves múltra visszatekintő epiteton volt.

Igen nagy várakozás előzte meg Skaliczki Judit előadását, jóllehet, vagy éppen azért, mert olyan volt a hallgatóközönség, amely az osztályvezető asszony megnyilatkozásait a szaksajtóból persze – hivatalból és hivatásszerűen – igen alaposan ismerte, ismeri. Skaliczki Judit, éppen ezért, nem is ábécénél kezdte. Arról szoltott, hogy a workshop címét ő egyáltalán nem tartja fellengzősnek. Hisz valóban a könyvtári rendszer korszakváltásának idejét éljük, annál is inkább, mivel ez a korszakváltás egybeesik, párhuzamos egy rendszerváltással. A kettő együtt – nem csoda – valóban hatalmas hullámokat vet, az interferencia óriási. A megtett út is hatalmas. Hisz – hivatkozott a kilencvenes évek elejének állapotaira az előadó – a könyvtárak léte is megkérdőjeleződött anno, és nemcsak nálunk, hanem a fejlett nyugaton, sőt a még fejlettebb tengerentúlon is. A törvényt közvetlenül megelőző időszak, mintegy a rajt körülállásait ecsetelve Skaliczki Judit rámutatott arra, hogy – a magyar könyvtárügy ragyogó hagyományai, kitűnő kezdeményezések, minden hálára érdemes szakmai nagyságok (stb.) pregnáns jelenléte ellenére – a helyzet tragikus volt. A jogszabályok betarthatatlannak bizonyultak, jogkövetésről tehát szó sem eshetett. Együttműködésről sem beszélhettünk, hisz – érdek és kölcsönösség hiányában – nem volt kivel és miért együttműködni. Nem voltak anyagi források, nem volt, nem működött a könyvtárközi kölcsönzés, az OKT ragyogó szakemberei kitűnő javaslatok egész sorával bombázták a minisztereket, ám nem-hogy nem történt semmi, még csak választ sem kaptak soha az illetékesektől stb. Így a törvény valóban egy korszakváltás alapdokumentuma, megindítója és kerete lett, lehetett. A jogállamiság felé tett éppen nem szerény lépés maga a törvény is, a törvényt követő jogszabályok egész sora is, amelyek taglalására azért nem tért ki részletesen Skaliczki Judit, mivel erről Kenyéri Katalin előadása nyújt majd (igaz, mint kiderült, nem ezen a napon, de semmiképp sem végleg elnapolva) képet. Ám azt igen határozottan leszögezte az osztályvezető asszony, hogy – jogállamban, és ugye abban élünk, vagy legalábbis afelé haladunk – mérhetetlen a jelentősége a jogi rendezéseknek. Van mire hivatkozni, van mit betartani és betartatni. Amíg ez-meg-ez a paragrafus bent van a könyvtári törvényben, és amíg ez a könyvtári törvény (egyébként, henye megfogalmazásokat bírálva Skaliczki Judit kifejtette, ez az *első* és egyetlen magyar könyvtári törvény, ez factum brutum)

hatályos, addig kötelező is mindenki számára. A jogállam jogkövetést indukál és generál. Természetes tehát, hogy a könyvtárügy, a szakma küldetése, missziója, stratégiai terve és ebből következő fejlesztési tervei, majd projektjei és prioritásai is szigorúan ebből következnek. Annál is inkább, mivel – épp a törvény és a jogszabályok jóvoltából – megvan a rendeltetésszerű helyük a finanszírozási forrásoknak is. Nem a költségvetési viták és alkuk tárgya az, ami a törvényben lefektetett. A fejlesztési projektek kapcsán szólt Skaliczki Judit az ODR-ről, a telematikai fejlesztésről, az egyelőre még „csak” a számbavétel szintjén kézbevevő leendő nemzeti hangtár, videotár, filmtár koncepciójáról, az érdekeltségnövelő támogatás jellegéről és jelentőségéről, az Országos Könyvtári Kuratóriumról, amely igazi boardja a nemzeti könyvtár és Könyvtári Intézet irányításának, a minőségmenedzsmentről, és még számos, itt és most épp csak vezérszavakban vagy még abban sem érinthető alapvető fontosságú dologról. Amire a workshop résztvevői vágytak, az átfogó, a longue durée-t érintő, a stratégiával kapcsolatos kérdéseikre választ kaptak Skaliczki Judittól.

És választ kaptak az ülés során felmerült kérdéseik egy jelentős részére is. Skaliczki Judit természetesen jelezte, hogy a fennforgott (és főntebb általunk is ismert) problémák egy része kapcsán nincs *pouvoir*ja a NKÖM-nek. Természetesen nem illetékes a minisztérium, a Könyvtári Osztály a kreditrendszerrel kapcsolatos kérdésekben, a felsőoktatási törvényben leszögezett ügyekben, a felsőoktatási intézmények, tanszékek finanszírozásában. Abban viszont léphet és lépni is fog, ami a gyakorló könyvtárakat illeti, és támogatja a tanszékek infrastruktúráit is (persze nem az egriekét) a telematikai fejlesztés keretein belül.

Az elhangzottakat nem túl hosszú, ám annál intenzívebb vita követte, amelynek mondandóiból sokat beleloptunk már eddigi beszámolóinkba is. Slusszpoénként tartogattunk azonban két javaslatot: az egyik, Bartos Éva vetette fel, nyilván nem függetlenül a rendezvény letagadhatatlanul óriási sikerétől, attól mintegy megihletve. Bartos Éva azt javasolta (azonnal el is fogadták javaslatát), hogy prompt, helyben létesítsenek a jelenlevő érintettek levelezési listát az állandó és intenzív kapcsolattartás végett. A másik javaslat is tőle származott. A közelesen létrejövő nyíregyházi vándorgyűlésen a Könyvtári Intézet – mintegy tavaszcsináló fecskéként – poszter-előadással fog szerepelni. Ezt a műfajt ajánlotta Bartos Éva a könyvtári tanszékeknek is, ugyanebből az alkalomból. Szavai bizonyosan nem süket fülekhez szóltak.

Nyilván teljesen fölösleges lenne egy záró bekezdésben a most ismertetett, felvillantott rendezvényt „méltatni”. Talán kiderült e röpké beszámolóból is, hogy a korszakváltás könyvtárügye kapcsán létrejött workshop maga is korszakváltó jellegű és jelentőségű volt. (VK)